

Hotel Kootwijk Radio: een treurige ruïne

De recreatiezaal van het hotel met de fraaie Gispens-stoelen.

De meningen over het landschap rond Zendgebouw A van het dorpje Radio Kootwijk zijn verdeeld. De één is dolenthousiast over de weidsheid en de rust die het uitstraalt en de ander vindt het maar een dooie boel. Om daar nu een lang weekend, laat staan een paar weken in een hotel te gaan zitten? Toch kon dat vroeger en misschien straks ook weer.

Door Gerjan Crebolder

Een paar honderd meter voor het inmiddels beroemde Zendgebouw A van het voormalige zendcomplex staan aan de rechterkant de overblijfselen van hotel Kootwijk Radio dat op 19 mei 2006 door een uitslaande brand zwaar werd getroffen. Het pand, inmiddels geplaatst op de gemeentelijke monumentenlijst van Apeldoorn, is inmiddels eigendom van Staatsbosbeheer.

Oorspronkelijk stond het gebouw bekend als 'tehuis voor vrijgezelle ambtenaren'. Het werd in 1921 gebouwd naar een ontwerp van architect Jules Marie Luthmann (1890-1973), die de meeste gebou-

wen van het voormalige Radiodorp ontwierp. Acht jaar later werd het radiozendstation uitgebreid en onderging het een facelift. Ook het hotel ontkwam er niet aan. In de krant 'Het Volk' van 26 maart 1930, werd van de werkzaamheden verslag gedaan: 'Behalve den nog niet geheel voltooide nieuwbouw van eenige gebouwtjes voor onderbrenging van de in aantal steeds toenemende korte-golfsenders, uitbreiding van het aantal personeelswoningen, den aanleg van nieuwe wegen, heeft ook het groote ambtenarengebouw - aan ieder bekend als het hotel Kootwijk Radio - door toevoeging van een nieu-

wen vleugel, met groot terras, een geheel nieuw aspect gekregen. De nieuwe vleugel bevat beneden een ruime, modern ingerichte recreatiezaal voor het personeel, met leestafel, biljart en kegelbaan en op de bovenverdieping een aantal, al even modern ingerichte, slaapvertrekken. Het geheel is thans centraal verwarmd en voorzien van stroomend water (warm en koud)'. In diezelfde periode werd 'gebouw F' als dependance aan het hotel toegevoegd. In het prachtige gebouw verbleven aanvankelijk dus de PTT'ers die bij Radio Kootwijk werkten.

Het zal ongetwijfeld niet alleen om singles zijn gegaan maar ook om getrouwde ambtenaren die onregelmatige weekdiensten draaiden. Toch konden er al in de jaren dertig ook 'gewone' burgers er een weekend of vakantie doorbrengen. In 1933 werd het nog bescheiden een pension genoemd, maar dat zou in de jaren die volgden veranderen. Al enkele jaren later presenteerde men zich als hotel en kon een geïllustreerde prospectus

(folder) worden aangevraagd. Er bestonden plannen om, op initiatief van de afdeling Apeldoorn van de Centrale Bond van PTT-personeel, in de omgeving van het hotel ook het eerste bonds-vakantieoord te gaan bouwen. Daarvan werd eind 1935 afgezien, want het bleek voordeliger om het bestaande hotel 'Bosch en Heide' bij het Uddelermeer aan te kopen. Op 8 april van het daarop volgende jaar werd het vakantieoord feestelijk geopend door de directeur-generaal van de PTT in Damme. Een wat gaf hij cadeau? Natuurlijk: een radio-installatie!

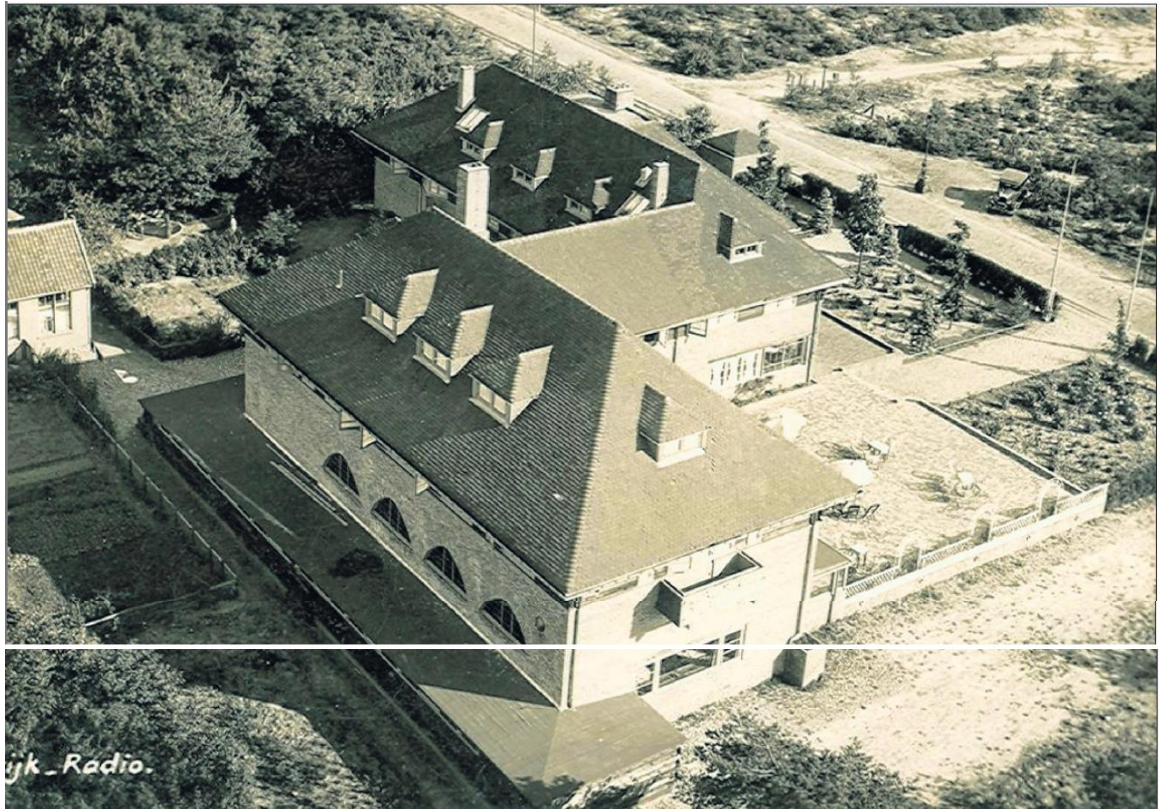
Op 26 februari 1938 werd in het hotel op feestelijke wijze herdacht dat tien jaar eerder de radiotelefoondienst Amsterdam-Bandoeng voor het publiek geopend werd. Aan de festiviteiten werd onder andere deelgenomen door prof. Koomans, grondlegger van de draadloze telefonie, hoofdgeni-

De Duitsers konden het in april 1945 niet laten de zendinstallaties te vernielen. De fotomontage is gemaakt door Berdien Brons voor de tentoonstelling 'De oorlog dichterbij' in Museum Natrac in Barneveld.

Het voormalige complex van Hotel Kootwijk Radio maakt nu een troosteloze indruk.

Hotel Kootwijk Radio beleefde in de eerste decennia na de bevrijding in 1945 haar gloriejaren. Rechtsboven de Radioweg.

Foto: Gemeentearchief Barneveld

eur Verton, Van Kesteren namens het hoofdbestuur van de PTT. Ir. Vos de Wael, bedrijfsingenieur van het zendstation en natuurlijk burgemeester Joachim Westrik van Barneveld. Tot 1 augustus 1966 maakte het zendstation immers deel uit van de gemeente Barneveld. Tijdens de oorlogsjaren werd het hotel in gebruik genomen door zowel Nederlands als Duits PTT-personeel. Radio Kootwijk - inmiddels omgedoopt in 'Sender Friesland', zorgde onder meer voor het contact met de Duitse onderzochten. Wie er toen de scepter over het hotel zwaaide, is niet bekend; wel dat deze op 30 juli 1940 in De Telegraaf zijn zescilinder Renault (loopt 1-5) te koop aanbod. Niet veel later was er in ons land voor het merendeel van de burgers geen druppel benzine meer te krijgen. Na de oorlog werd de draad weer opgepakt. Behalve de al eerder ge-

noemde faciliteiten adverteerde het hotel vanaf die tijd ook uitdrukkelijk met de mogelijkheid er ritten te paard te kunnen maken. Zo organiseerde de A.R.M.-manege uit Amsterdam er in 1951 paardrijkampen en blijkt uit een advertentie in De Telegraaf van 11 juni 1955 dat gasten, die 9,50 gulden per persoon per dag betaalden, gebruik konden maken van een tennisbaan en een kegelbaan terwijl er ook gelegenheid was om paardritten door de omgeving te maken. Voor kinderen was een afgezonderde speeltuin beschikbaar. In de loop der jaren heeft het hotel meerdere exploitanten gekend. De eerste naoorlogse directeur was de in De Rijp geboren Jan Jentje Hornstra (1915-2006). Hij vestigde zich kort na de bevrijding, op 21 januari 1946, op het adres Radioweg 3. In de Leeuwarder Koerier van 24 juni 1946 vroeg hij om personeel; een net meisje of

eventueel twee vriendinnen voor huishoudelijk werk. Kost en inwoning waren vanzelfsprekend en het salaris was ook niet gek; tussen de tachtig en honderd gulden per maand. Hornstra hield het niet erg lang in Kootwijk uit. Hij vertrok met zijn gezin op 12 maart 1958 naar Paterswolde. Wie de omgeving daar kent weet dat het gebied meerdere hotels kent en dat er veel aan watersport wordt gedaan op het Paterswoldsemeer. De bekendste hotelexploitant is mogelijk de in Apeldoorn geboren Henderikus Beekman (1880-1968). Hij gaf onder meer een boekje met prentbriefkaarten uit met een inleiding onder de titel 'Radio Kootwijk en Hoog-Buurloo' waarin hij de toerist het advies gaf om zijn vakantie toch maar vooral in de ongerepte natuur rond Hoog-Buurloo door te brengen. Voor de pensioenprijzen behoefde de rustzoekende het niet te laten; in het voor- en naseizoen betaalde hij 4 gulden per dag en in het hoofdseizoen 5 gulden. Logies met ontbijt kwamen hem op 2,75 gulden, terwijl een lunch al vanaf 1,25 gulden geserveerd kon worden en een diner vanaf 1,75 gulden. In een boekje uit 1952 werd Hotel Radio lovend beschreven: 'De gast die zijn tenten opslaat in Hotel Radio kan er zijn stoffelijke wensen ook ten volle bevredigen. Hij kan er de beschikking krijgen over tennisbanen, kegelbanen en wanneer hij vertrouwd is met de hippische sport kan hij zich een sierlijk en gewillig rijpaard uitkiezen. Een conversatiezaal, waar het goed is te vertoeven, biedt de gast - wanneer het weer (wat in Nederland zelfs op de Veluwe kan

voorkomen) iets minder fraai is - een behaaglijk comfort. Evenals de verrukkelijke terrassen dit doen'. Beekman zou worden opgevolgd door de uit Den Haag afkomstige Evert Remmelt Middelveen die evenals zijn voorganger er veel aan deed het hotel te promoten. In 1966 kwam het hotel op Apeldoorns grondgebied te liggen. Wie er na Middelveen eventueel nog directeur was, is niet bekend. Op 19 mei 2006, nu dus alweer bijna acht jaar geleden, brandde het hotel grotendeels af en bleef er een troesteloze, met hekken afgezette ruïne achter. Een klein deel

Zo zag hotel Radio Kootwijk er uit op de oorspronkelijke ontwerptekening.

Gemeentearchief Barneveld

‘De gast die zijn tenten opslaat in Hotel Radio kan er zijn stoffelijke wensen ook ten volle bevredigen’

is nu in gebruik als dorps huis voor de lokale gemeenschap. Eigenaar Staatsbosbeheer was in 2011 bezig met een plan om het hotel nieuw leven in te blazen en kandidaten voor het beheer ervan te werven. Daar blijkt nog maar weinig van terecht te zijn gekomen. Voor een versnapering moet je nu een paar honderd meter verder lopen of fietsen waar in een voormalige garage een café-restaurantje is ondergebracht. We wachten dus maar weer af.